

„Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul!” (Ioan 13, 34)

Nr. 17 (344)
Anul IX
6 mai 2018

ANUL 2018
CENTENARIUL
MĂRII UNIRI

VIAȚA CREȘTINĂ

Publicație săptămânală pentru întărire sufletească

DUMINICA SAMARINENCEI

Duminica a 5-a după Paști mai este numită și *Duminica samarinencii* pentru că, în Evanghelia citită astăzi, Mântuitorul se întâlnește cu o femeie samarineancă la fântâna lui Iacov. Aici ni se descoperă o taină și anume întoarcerea unei femei păcătoase, care trăise până atunci în moarte sufletească, adică în păcat.

Sfânta și dumnezeiasca Evanghelie (Ioan 4, 5-42) ne spune că într-una din zile, Mântuitorul mergând prin Samaria, a venit într-o cetate numită Sihar, aproape de pământul pe care patriarhul Iacov îl dăduse lui Iosif, fiul său. Acolo era o fântână, unde Iisus S-a așezat. Atunci a venit o femeie samarineancă să scoată apă. Și-i zice Mântuitorul: „Dă-Mi să beau!” Dar femeia samarineancă îi răspunde: „Cum, Tu, care ești iudeu, ceri să bei de la mine care sunt femeie samarineancă?! Pentru că iudeii nu au amestec cu samarinienii.” Și a spus aceasta fără răutate parcă voind să păstreze tradiția; a spus-o adresându-se cu viincios, așa cum ar trebui să stea fiecare creștin în fața lui Dumnezeu. Samarineanca îl recunoaște pe Iisus că este iudeu, însă nu

știa că Cel care era de față este Fiul lui Dumnezeu. Mântuitorul, însă, îi descoperă un lucru, o realitate adâncă: „Dacă ai fi știut

darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice «Dă-Mi să beau», ai fi cerut tu de la El și ți-ar fi dat apa vie.” Prin aceste cuvinte Mântuitorul se descoperă dintr-o dată, își face cunoscută taina Sa: dacă ai fi cunoscut darul lui Dumnezeu și faptul că Eu, Fiul lui Dumnezeu, de la Tatăl am venit prin Duhul Sfânt, am venit să înnouesc firea omenească cea stricată, cea căzută, ai fi cerut și ți-aș fi dat apa cea vie. Apa vie este harul dumnezeiesc care este viu și nemuritor.

Fără har, credință și fapte bune nimeni nu se poate mântui. Apoi Iisus îi spune: „Oricine va bea din apa aceasta va înseta iarăși, dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu, nu va înseta în veac”. Dacă primești harul și ești atent la el, simți în tine ceva din veșnicia lui Dumnezeu, ceva care trece peste moarte, și teama de moarte dispare.

Avem sufletul purtător de har dumnezeiesc atunci când îl vedem pe Dumnezeu în toate. Devenim purtători de har atunci când evităm păcatul și când ne străduim să ducem o viață bineplăcută lui Dumnezeu. Posibilitatea de a redobândi harul o avem prin Spovedanie, Sfânta Împărtășanie, Maslu și celelalte Taine ale Bisericii. Prin acestea ne împărtășim din veșnicia lui Dumnezeu.

Există preoți cu har și preoți fără har?

Auzim adesea în jurul nostru exprimarea unei preferințe cu privire la persoana unui preot, cuprinsă în formula „este un preot cu mult har” sau despre alți slujitori că nu au har, făcându-se diferențe când vine vorba de efectul pe care rugăciunea acestora o are asupra credincioșilor, în cadrul slujbelor săvârșite.

Orice persoană sfințită, adică intrată în cler prin Taina Hirotoniei, este purtătoare de har sau are har. Punerea mâinilor episcopului, cu formula de sfințire sau cu rugăciunea de consacrare și cu invocarea Duhului Sfânt, îl face pe slujitorul bisericesc purtător de har. De aceea, a spune că un slujitor al Bisericii este cu har și altul fără har este o afirmație greșită. Harul nu se dă diferit decât de la o treaptă la alta (diacon, preot, episcop), dar la slujitorii de aceeași treaptă el este absolut egal.

Oricât de tânăr sau de bătrân ar fi preotul sau slujitorul în general, oricât de instruit sau mai puțin școlit ar fi, preotul are același har, el

putând săvârși toate lucrările sfințitoare îngăduite treptei lui ierarhice. **Vrednicia sau nevrednicia unui slujitor bisericesc**, ca urmare a vieții morale sau păcătoase pe care și-o asumă, **nu adaugă și nici nu micșorează puterea harului.** Efectul lucrărilor sfințitoare nu depinde de vrednicia sau de nevrednicia slujitorului, care este doar mijlocitor, ci de Dumnezeu și de credinciosul care se roagă. Prin aceasta **nu se exclude lucrarea preotului**, fiindcă fără mijlocirea sa, slujba de invocare a harului într-o anumită lucrare nu s-ar putea face, dar **nici nu se condiționează efectul slujbei**, stării morale a săvârșitorului. La Sfânta Liturghie preotul se roagă lui Dumnezeu, „**să nu oprești, pentru păcatele mele, harul Duhului Sfânt ca să vină peste aceste daruri**”.

Preoții „cu har” de care se vorbește sunt mai degrabă considerați aceia care au tact pastoral mai accentuat, care au mai multă răbdare cu credincioșii, le ascultă necazurile, îi sfătuiesc, le citesc rugăciuni și dezlegări pen-

tru orice trebuință și răspund mereu la solicitările acestora. Preotul considerat mai „cu har” este cel care știe să-i apropie pe credincioși de el, cu condiția ca mijloacele și căile de atracție să fie cinșite și sincere.

Nu înseamnă însă că dacă un preot are mai puține calități decât cele enumerate, acesta este „fără har” sau cu mai puțină putere de a săvârși lucrările sfinte. **Harul o dată primit nu se împuținează și nici nu crește, după cum nici nu se pierde.** Preotul poate pierde harul doar când cade în erezie sau în necredință, păcate împotriva Duhului Sfânt, prin care nu mai mărturiseste adevărata credință. În celelalte cazuri de caterisire, pentru delictele prevăzute de canoane și de regulamentele de disciplină a clerului, **preotul nu pierde harul, ci acesta devine nelucrător.**

Prin urmare, dacă un preot nu pierde harul în situația de caterisire, cu atât mai mult el nu poate fi „fără har” în condițiile unei funcționări normale. De aceea, este bine ca **expresiile de preot „cu har” sau „fără har” să nu fie folosite** pentru a se eticheta preoții după ele. Toți preoții sunt numai „cu har”, căci toți îl primesc integral de la Hristos prin mâna arhierului și au același efect asupra săvârșirii slujbelor bisericești.

Pr. Prof. Dr. Nicolae D. Necula,

(Tradiție și înnoire în slujirea liturgică, volumul 1, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 1996)

Referendum
pentru
România

Revizuirea Constituției art. 48, alin.1

"Familia se întemeiază pe căsătoria liber
consimțită între un bărbat și o femeie."

FAMILIA CREȘTINĂ

Ce este familia?

După învățătura Sfintei noastre Biserici, familia este un așezământ dumnezeiesc și temelia vieții de obște. Ea se întemeiază prin căsătorie, adică prin legătura dintre bărbat și femeie, binecuvântată de Dumnezeu în fața sfântului altar. Această legătură răsare din imboldul firesc sădit de Dumnezeu în om. „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va alipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup” (Efeseni 5, 31).

Cea dintâi familie s-a întemeiat în rai, având ca preot și martor pe însuși Dumnezeu. „Și a făcut Dumnezeu pe om, după chipul Său; după chipul Lui Dumnezeu l-a făcut; a făcut bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: creșteți și va înmulțiți și umpleți pământul” (Facerea 1, 27-28).

Care sunt însușirile familiei creștine?

Însușirile familiei creștine se desprind din învățătura sfintei Biserici despre căsătorie și sunt:

1) Unitatea și egalitatea. Familia trebuie să fie întemeiată prin legătura dintre un singur bărbat și o singură femeie. „Fiecare (bărbat) să-și aibă femeia sa și fiecare femeie să-și aibă bărbatul său” (I Corinteni 7, 2).

Sfânta noastră Biserică nu îngăduie legătura dintre bărbat și mai multe femei, căci aceasta înjosește femeia. În familia creștină femeia este soție, adică tovarășa de viață și împreună-lucrătoare cu bărbatul, în toate. Creștinismul a ridicat femeia din starea de înjosire față de bărbat, în care se găsea mai înainte, și a așezat-o în toată vrednicia ei de ființă creată „după chipul lui Dumnezeu”, precum spune Sfântul Apostol Pavel: „Nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sunteți în Hristos Iisus” (Galateni 3, 28).

Astfel, creștinismul a arătat pentru prima dată că femeii i se cuvine aceeași prețuire ca și bărbatului. Mai târziu, orânduile omenești i-au recunoscut și ele femeii drepturi și îndreptățiri alături de bărbat.

2) Dragostea și buna învoire dintre soți. Când sila, sau alte pricini, ca de exemplu averea, duc la întemeierea unei familii, atunci rareori traiul între soți este fericit.

3) Curăția. Soții să nu fie în apropiată înrudire trupească și sufletească. Prin canoanele sale, Biserica a stabilit gradele de rudenie, care fac cu neputință încheierea căsătoriei.

4) Sfințenia. Familia trebuie să fie binecuvântată prin Taina Sfintei Cununii. Sfântul Apostol Pavel numește căsătoria, prin care se înființează familia, Taină mare, dar nu altfel, ci numai dacă ea este întemeiată, în Hristos și în Biserică (Efeseni 5, 32). Pentru însemnătatea pe care familia o are în viața de obște, binecuvântarea dumnezeiască este de neapărată trebuință.

5) Trăinicia. Căsătoria să fie pentru toată viața, căci: „Ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă” (Matei 19, 6). Iar Sfântul Apostol Pavel spune: „Celor ce sunt căsătorii le poruncesc, nu eu, ci Domnul: Femeia să nu se despartă de bărbat. Iar dacă s-a despărțit, să rămână nemăritată sau să se împace cu bărbatul său; tot așa, bărbatul să nu-și lase femeia” (I Corinteni 7,10-11). În afară de moartea trupească, sfânta Biserică îngăduie desfacerea legăturii dintre soți (divorțul) numai din pricini morale asemănătoare morții trupești, cum sunt: necredincioșia (adulterul), sau alte legături trupești neîngăduite (Matei 19, 9).fânta noastră Biserică îngăduie recăsătorirea soților văduvi.

Care este scopul familiei?

După învățătura sfintei noastre Biserici, scopul familiei este:

1) Nașterea de copii, spre înmulțirea neamului omenească și a credincioșilor Sfintei Biserici;

2) Ajutorarea soților întreolaltă, pentru ușurarea vieții;

3) Ocrotirea moralității soților.

Care este însemnătatea familiei pentru viață?

S-a mai spus că omul este creat pentru viața în societate (de obște), adică pentru a trăi împreună cu semenii săi: „Și a zis Domnul Dumnezeu: nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el” (Facerea 2,18). Cea dintâi formă a vieții de obște este tocmai familia. Pe familie se întemeiază apoi toate celelalte forme de viață obștească.

Dar familia nu este numai sâmburele din care crește obștea (societatea) omenească, ci ea este și cel dintâi așezământ de creștere

morală a omului, neapărat necesar pentru bunăstarea societății. Familia este răsadniță de virtuți și izvor de întărire morală. În sânul ei își primește copilul primele îndrumări de viață, care îi rămân întipărite în suflet pentru totdeauna. Căci, dacă temelia bunei creșteri a copilului este dragostea și înțelegerea firii sale, lucrul acesta se face mai întâi și cel mai bine în familie. Numai părinții au dragoste față de copiii lor în măsura cea mai mare și numai ei au prilej potrivit și îndelungat să înțeleagă deplin firea fiecărui copil al lor.

Pentru a-și putea îndeplini cum se cuvine lucrarea ei, de a crește oameni cinstiți în orice privință, familia creștină trebuie să se călăuzească după îndrumările morale sănătoase care se găsesc în învățătura sfintei noastre Biserici, păstrătoarea adevărilor veșnice.

Care sunt datoriile soților unul către altul?

1) Iubirea și stima reciprocă. Soții sunt datori să se iubească și să se cinstească unul pe altul. Aceasta datorie răsare chiar din unirea lor prin căsătorie, căci ei „nu mai sunt doi, ci un trup” (Matei 19, 6). Sf. Apostol Pavel spune: „Bărbatul să-i dea femeii iubirea datorată; asemenea și femeia bărbatului” (I Corinteni 7, 3).

2) Credincioșia. Să-și păstreze unul altuia credincioșia făgăduită în fața altarului.

3) Ajutorarea. Să se ajute unul pe altul în chip desăvârșit și să lucreze împreună pentru cele trebuitoare vieții, împărțind împreună atât bucuriile cât și greutățile ei.

4) Curăția și cumpătarea. Să trăiască împreună în dreptate, curăție și cumpătate.

5) Munca împreună fi desăvârșirea morală. În orice împrejurare, soții sunt datori să se lege cât mai strâns unul de altul, să-și împlinescă lipsurile, să-și desăvârșesc însușirile și darurile și să lucreze împreună pentru propășirea morală a fiecăruia și pentru buna educație a copiilor lor, având drept călăuză poruncile creștine. În felul acesta, viața creștină de familie va fi curată și sănătoasă, va fi școală de virtuți, roditoare de bine pământesc și ceresc.

Din cine este alcătuită familia?

Familia este alcătuită din părinți și copii. Părinții au datorii față de copii, iar copiii față de părinți.

Mai cuprinde familia și alte persoane?

Da. Pe lângă părinți și copii, familia mai cuprinde și pe celelalte rude, oricât de depărtate. De aceea, toate rudele trebuie să se iubească, să se respecte și să se ajute în această mare familie a omeneirii, care, după învățătura creștină, are ca Tată pe Dumnezeu, și toți oamenii sunt frați între ei, prin Hristos.

Așadar, familia creștină trebuie să fie vatră în care focul dragostei să nu se stingă niciodată și de la care să se încălzească omul și obștea omenească.

(Text din *Învățătura de credință ortodoxă*
Editura Doxologia, Iași, 2009)